

STOLENSKI TABORŠČNIK

Štev. 52.

Št. viš ob Glini

Sobota 1. septembra 1945

VOLITVE V JUGOSLAVIJI

Kakor je sinoči objavil london. radio, je včeraj predsedstvo AVNOJ-a razglasilo, da bodo 11. novembra volitve tako v federalne skupščine kakor tudi v skupščine narodov Jugoslavije.

ZAVEZNIKI ZASEDAJO JAPONSKO BREZ VSAKRŠNJIH MOTENJ

V zadnjih 36 urah se je izkrcalo na Japonskem 50.000 zavezniških japons. Prve zavezniške predhodnice so prišle že v Tokio. V Tokiju po-
javljajo poslaniško poslopje USA, ki je bilo po bombardiranju poškodova-
no; tu se bo nastanil gl. stan gen. Mc Arthurja. Amer. dopisniki so poslali
njim listom poročila že po tokij. radiu.

Včeraj je japon. vlada objavila, da bo v decembru sklican parlament
skrajšani seji, da odloči glede volitev, ki naj bi bile januarja prih. leta.
Jutri bodo Japonci podpisali vdajo, in sicer na ladji "Missouri", ki
zasidrana v tokij. zalivu.

Japonci, po poročilu zavez. dopisnikov, ne kažejo, da so premagani.
FRANCIJA. Ge. Gaulle se je, kakor smo že poročali, vrnil z osemdnedne-
vnim potovanjem po Ameriki in Kanadi. Za včeraj popoldne je sklical sejo vla-
de, na kateri je dal poročilo o razgovorih, ki jih je imel s prezidentom
Rooseveltom i. dr. osebnostmi v Ameriki.

1. LISTA NEMSKIH VOJNIH ZLOČINCJEV je bila te dni istočasno objavljene
v Londonu, Washingtonu, Parizu in Moskvi. Na njej so nem. voj. zločinci,
osebne osebnosti vseh vrst nem. nacistič. uprave; med njimi Göring, Hess,
Goebbels, Ley, Rosenberg, Frank, Frick, Keitel, Schacht, Krupp, Räder, Dönitz,
Himmler, Papan, von Neurath, Seys-Inquart itd. Razprava bo konec okt. v Münbergu.
Vse razprave ne bodo dolge, ker bodo posamezniki zaslišani že "in camera"
o podrobnosti. Vsem bo dana največja možnost obrambe.

Gl. amer. zastopnik obtožnice zvezni sodnik Robert Jackson je 29. avg.
prišel v Münberg. Na poti za Münberg se je ustavil v Rimu, kjer je bil
sprejet v avdienco pri papežu.

NAGOVOR PAPEŽA PIJA XII. Rim. radio je pred nekaj dnevi razglasil, da
je imel sv. oče nagovor na veliko amer. parlamentarn. zastopstvo, ki potuje sede-
bno Italiji. Sv. oče je med dr. rekel: "Rožljanje orožja je utihnilo. Sedaj
prijazno pa državniki izbojevati hudo diplomat. bitko. Sovražstvo, ki je ubilo
ljudem bratstvo, mora biti sedaj odpravljeno!" - Končno je sv. oče v svojem
nagovoru tudi zahteval pozitivni odnos nasproti svetovni mirov. organizaci-
ji, katere mora zavarovati tudi pravice malih narodov.

GRČIJA. Nadškof regent Damaskinos bo 6. t. m. odpotoval v Anglijo, kjer
je imel razgovore s člani angl. vlade. Sestal se bo tudi z gr. kraljem Ju-
lijem, ki živi, kakor znano, v begunstvu v Londonu. - Ob istem času bo v
Londonu tudi konferenca zun. ministrov 5. tečaja.

MEĐ POLJSKO IN DANSKO IN NORVEŠKO je bila predvč. podpisana trgov.
pogodba.

MEĐ SOVJETSKO ZVEZO IN MADŽARSKO je bila pret. ponedeljek podpisana
trgov. pogodba, po kateri bo SZ od sept. t. l. dalje do konca 1946. dobavila
madžarski za 30 milijonov blaga. Madžarska pa bo po svoj. tovarnah za SZ
zdelovala iz rus. bombaže niti in blago.

77 ITAL. SENATORJEV je zaprtih. Posebno sodišče bo preiskovalo, kaj
so delali za fašistič. režima. Med zaprtimi je tudi maršal Badoglio.

42 MILIJARD DOLARJEV DOLOGA, ki so ga napravili zavezniški narodi
pri USA na račun zakona o posojilu in jamenu, jim ne
treba plačati, kakor je to včeraj pred amer. senatom izjavil prezident
Roosevelt, in to zato da bi Amerika preprečila kaos, ki bi mogel nastati v
Evropi oziroma da prepreči novi obračun, ki bi mogel nastati v svetu.

Zgodovinske opombe k opisu Kanalske doline

Ko bi gore in ceste, ki obdajajo odnosno ki vodijo skozi Kanalsko dolino, mogle govoriti, kaj vse bi nam vedele povedati. Še Rimljani so vodili svoje legije po Kanalski dolini. Še danes se vidijo ostanki rimske ceste. Pri kopanju temeljev marsikod naletiš na ostanke rimskih naselbin. - Tudi spopad med prodirajočimi Slovenci in umikajočimi se Langobardi, je bil ob vходу v Kanalsko dolino. Pri Meglerjih so Slovenci premagali Langobarde. - Turki so vdiral po dolini naprej na Beljak in dalje na Koroško. - Francoske vojske silnega Napoleona so se valile po dolini. V Naborjetu in na Predilu so še ostanki utrdb, kjer so maloštevilni hrvaški brambovci zadrževali tisoče Francozov. - Tudi prva svetovna vojska ni prizanesla Kanalski dolini. Po južnih vrhovih je tekla fronte. Sv. Višarje so bile razbite od italijanske artilerije.

Tudi sedanja vojska kakor tudi vse današnje narodnostne in idejne borbe niso prizanesle Kanalski dolini. Leta 1939. je dolino preplavila močna Hitlerjeva propaganda, katere je dosegla, da je skoraj 90% prebivalstva Kanalske doline optiralo za Nemce. Večina teh optantov se je morala izseliti. Hitler jih je naselil predvsem po avstrijski Koroški, in sicer deloma po naselbinah, ki so bile nalašč zanje zgrajene /Celovec, Lienz, Spittal ob Dravi, St. Vid ob Glini itd./ deloma pa na posestvih izgnanih koroških Slovencev. Sedaj, ko so se ti pregnani naši ljudje vrnili, so Kanalčani ostali brez vsega, kar so njihova posestva v Kanalski dolini med tem časom zasedli Italijani. Niti tega Kanalčani ne vedo, ali so Slovenci ali pa "asterajharji". Kdo željo pa imajo vsi, da bi se zopet mogli vrniti v Kanalsko dolino; uro, ko so verjeli nemški propagandi, pa proklinjajo.

Slika na levi predstavlja Poliški špič ali Viošperk /2666 m/. Z južne strani je dostop nanj zelo lahek, ker sega skoro do vrha planina.

Po vrhu Poliškega špiča in pa po sosednjih skoro nedostopnih vrhovih je med prvo svetovno vojsko tekla bojna črta. Slovenski fantje in možje so pozimi po več tednov odtrgani od vsega sveta tukaj budno stražili slovensko mejo. Marsikateri taboriščnik se utegne spomniti na Rombon, kjer je moral dolge zimske dneve in noči čuvati nad Predilom.

X/ Pellerinijeva koča, izhodna točka za plezalne ture v stene Poliškega špiča, Nabojša in dr.